

DOM

Afsagt den 22. marts 2018 af Østre Landsrets 6. afdeling
(landsdommerne Kåre Mønsted, Annette Dam Ryt-Hansen og Karen Moestrup Jensen (kst.)
med domsmænd).

6. afd. nr. S-2446-17:

Anklagemyndigheden

mod

1) T1

(advokat Stine Gry Johannessen, besk.)

2) T2

(advokat Martin Cumberland, besk.)

Helsingør Rets dom af 1. september 2017 (1-844/2017) er anket af anklagemyndigheden med påstand om domfældelse efter anklageskriftet.

De tiltalte T1 og T2 har nedlagt påstand om stadfæstelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af de tiltalte og vidnerne A, C og E.

De i byretten af vidnerne B, D og F afgivne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Tiltalte T1 har forklaret blandt andet, at han er ansat som efterforsker i ... Politi i afdelingen for organiseret kriminalitet. Det var en helt almindelig efterforskning, der fandt sted i forbindelse med, at A blev sigtet for menneskehandel. Efter han havde lagt sit notat om sagen til juristerne, havde han ikke mere med sagen at gøre. De blev ikke venner med A i forbindelse med efterforskningen, og A fik ikke særbehandling.

Da A kontaktede ham og T2 og anmodede dem om at foretage en sikkerhedsmæssig gennemgang af sin bolig i forbindelse med, at der var begået et hjemmerøveri i naboejendommen, undrede han sig ikke over, at A kontaktede dem personligt. Det er sket før, at personer, som han har efterforsket, har kontaktet ham efterfølgende. Efterforskningen af hjemmerøveriet blev varetaget af deres afdeling, men de deltog ikke selv i efterforskningen. Det var helt almindelig procedure, at de tog ud til en borger uden først at orientere deres chef herom. De prioriterer selv deres opgaver, og de afreporter ikke til ledelsen om sådanne besøg. De kørte til As bopæl i politibil, og det var derfor en politimæssig opgave. Han vil betegne det som en serviceopgave, som de også ville udføre for andre borgere. Der blev ikke oprettet en rapport, hvilket efter hans opfattelse også var i overensstemmelse med sædvanlig procedure, da de ikke fandt noget af politimæssig interesse på ejendommen. Hvordan de registrerede deres tid, husker han ikke.

Under besøget i As hjem talte de om rejser, herunder rejser til Sydamerika, Egypten og Afrika. A fortalte om sin interesse for Afrika, og at han havde et "sted" i Kenya. A nævnte i den forbindelse, at han kunne skaffe dem en "safe" chauffør, hvis de valgte at rejse til Afrika, hvilket tiltalte på ingen måde opfattede som problematisk. De talte sikkert om den sag, som de havde efterforsket mod A, men han husker det ikke nærmere.

A tilbød dem en flaske vin for deres bistand med gennemgang af boligen og ejendommen, hvilket de afslog, da det var en politimæssig opgave, som de havde udført.

Deres primære rejsemål var Zanzibar. Til at starte med bestilte de alene billetter til Nairobi. Ham bekendt talte de ikke med den guide, som T2s datter kendte. Alle muligheder var åbne, herunder at bo på As camp. De havde ikke lagt sig fast på en speciel rute. Det var først i august eller september, at de talte med A om, at de gerne ville overnatte på Y-sted. De drøftede det i telefonen, og A inviterede dem hjem til sig til en grillaften, hvor de talte mere om opholdet. Den aften var B og As svigersøn også til stede. De talte ikke om længden af opholdet eller omkostningerne herved. De kontaktede ikke selv Y-sted. På et tidspunkt foreslog A, at han og B rejste med dem til Nairobi. Senere oplyste A, at de også gerne ville med til Zanzibar. Inden afrejsen så de A flere gange. Han kan ikke huske, om han blev spurgt herom eller forklarede herom under afhøringen hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed.

I november 2015 boede han ikke sammen med sin kone. Han fortalte hende derfor først om opholdet 14 dage inden, han tog afsted. Det var første gang, han og T2 rejste sammen. De har efterfølgende rejst sammen flere gange. De blev inspireret af filmen "Bucket List". Før og under opholdet i Afrika udviklede deres bekendtskab til A sig til et godt venskab, og de ses stadig ofte. Han værner meget om sit privatliv, og det var hans opfattelse, at det ikke kom andre ved, at han rejste med A, som er en person, der er meget omtalt i medierne. Det var også grunden til, at han sagde til sine kollegaer, at han havde været i Tyrkiet.

Inden afrejsen tog han ud til C for at lykønske ham med dennes nye stilling som ... for afdelingen for personfarlig kriminalitet i ... Politi. Under besøget fortalte han C om rejsen. Han oplyste, at de selv skulle betale for det hele. Han ved ikke hvorfor, at han ikke nævnte, at de ikke skulle betale for opholdet på Zanzibar. C havde ingen bemærkninger til rejsen. Han så ikke den sms, som C sendte til tiltaltes søns mobiltelefon, og han ved ikke, hvorfor C ikke sendte den til ham.

Der var ikke noget ekstravagant ved opholdet på Y-sted. De var på forskellige safariture og fik en kort tur på ca. 5 minutter i As helikopter. Det er efter hans opfattelse ikke en luksuriøs [sted]. Da han fik fakturaen på Y-sted, så han ikke nærmere på den. De skulle ud i lufthavnen og havde travlt. De havde flere gange sagt til A, at de selv ville betale for opholdet. Han sagde til T2, hvor meget han havde betalt for opholdet, men T2 så først fakturaen i forbindelse med sagen. De betalte for deres drinks, når de bestilte dem i baren. Det er ikke korrekt gengivet i byrettens dom, når han er citeret for, at drikkevarer blev tillagt regningen. De betalte selv for de øvrige hoteller på Zanzibar og i Nairobi.

Tiltalte T2 har forklaret blandt andet, at det rettelig var opholdet på Y-sted, som A havde betalt for og ikke opholdet på Zanzibar.

Under afhøringen af A den 18. september 2014 var der en almindelig, god stemning. De talte kort om aktiehandel, men ellers kun om den konkrete sigtelse.

På et tidspunkt i marts 2015 sagde T1, at han var blevet kontaktet af A, der var bekymret i forbindelse med, at der havde været hjemmerøveri hos naboen. A havde fundet fodspor i sneen uden for sin ejendom og var bekymret for, om der også var planer om at begå indbrud

eller røveri på hans ejendom. Hjemmerøveriet blev meget omtalt i medierne, da det fandt sted hos en anden kendt dansk ...mand, Det var efter hans opfattelse helt almindelig procedure, at de tog ud til A. De konstaterede ingen fodspor, opbrudsmærker eller andre tegn på forsøg på indbrud, hvorfor de ikke skrev en rapport herom. De afviste den flaske vin, som A tilbød dem. De talte kort om rejsemål, herunder om Australien og Afrika, og A nævnte i den forbindelse, at han havde et [sted] i Kenya. Han opfattede det nærmest sådan, at A reklamerede for sit [sted]. Det var kun ganske kort, hvis de talte om straffesagen mod A, hvor der var sket påtaleopgivelse.

Foreholdt afhøringsrapport fra Den Uafhængige Politiklagemyndighed af 28. april 2016, side 4, 1. nye afsnit, hvorefter han skulle have forklaret blandt andet: ”Da det var almindelig kendt, at A interesserede sig meget for Afrika, spurgte afhørte og T1 A, om han evt. havde nogle ideer og kontakter, de i givet fald kunne gøre brug af, hvis de valgte at rejse til Afrika. Afhørte pointerede, at As interesse for Afrika klart var fremgået af den efterforskning, afhørte og T1 tidligere havde lavet. A havde fortalt, at han kunne give dem kontaktoplysninger til en chauffør, som han selv brugte når han ankom til Nairobi (Kenya). Denne chauffør var en person de kunne stole på, når/hvis de valgte at flyve til Nairobi.”, oplyste han, at det nok er korrekt, at det var dem, der spurgte A, om han kendte en chauffør, som de kunne bruge, hvis de valgte at rejse til Afrika.

Han blev separeret i februar 2015, hvilket var en af grundene til, at han gerne ville rejse med T1. I forbindelse med separationen solgte de deres hus. Da der var en større friværdi i ejendommen, har han en god økonomi.

Han undersøgte mange forskellige rejsemål og så i den forbindelse på pakkerejser. De bestilte flybilletterne til Nairobi i april 2015. I løbet af foråret 2015 var de en enkelt gang ude at besøge A, hvor de drak kaffe og hyggede sig. Hvordan de fik nummeret til A, husker han ikke. Det udviklede sig hurtigt til et tæt venskab, måske fordi de alle tre var meget åbne omkring de personlige problemer, som de hver især havde. A var syg og var i foråret 2015 i USA, hvor han fik behandling. Derfor kontaktede de ham først igen i august 2015 for at høre mere til den chauffør, som A kunne hjælpe dem med at få kontakt til. Det var i løbet af august 2015, at de besluttede også at tage til Zanzibar. A anbefalede dem at tage med på rejsemessen i Øksnehallen, hvor de kunne se mere på flere rejsemuligheder. De besluttede sig for at tage

tre overnatninger på Y-sted. Da han bad A om et telefonnummer eller mailadresse, tilbød A at stå for booking af opholdet. A oplyste, at det var lavsæson i november måned. Han spurgte ikke til prisen, da han gik mere op i sikkerheden, herunder at det var en dansker, der ejede stedet, og at de benyttede en chauffør, som de havde tillid til.

Foreholdt afhøringsrapport fra Den Uafhængige Politiklagemyndighed af 16. september 2016, side 2, 7. og 8. afsnit, hvorefter han skulle have forklaret blandt andet: ”Afhørte og T1 ville rejse videre efter opholdet på As sted, men de havde ikke bestemt sig for hvortil. A foreslog dem, at de kunne tage ud til en rejseudstilling i Øksnehallen, hvor As rejsebureau også ville være repræsenteret. De kunne så tale med rejsebureauet om mulige destinationer for den videre rejse, og de kunne også købe den videre rejse via rejsebureauet. Afhørte og T1 tog ud til rejseudstillingen i Øksnehallen og mødtes med A. Først senere fandt afhørte og T1 ud af, at de ville til Zanzibar efter opholdet i [Stedet], og så fandt A og B også ud af, at de også ville til Zanzibar. Afhørte og T1s plan var, at de først ville bestille den videre rejse, når de var i Afrika.” er det ikke en korrekt gengivelse. De havde inden messen i Øksnehallen besluttet at rejse til Zanzibar.

A oplyste, at det var B, der havde bestilt opholdet på Zanzibar, idet der skulle optages en fotoserie af hende til [Bladet]. Hotellet, der også nød godt af omtalen i [Bladet], betalte for Bs ophold og havde tilbudt, at han og T1 også kunne overnatte gratis på hotellet. T1 var bekymret for, at der var journalister med på rejsen.

Da T1 fortalte, hvad han havde betalt for opholdet på Y-sted, syntes han, at det var rimeligt, da [Stedet] ikke var særlig luksuriøs. De skulle nå en jeep ud til lufthavnen og havde lidt travlt, hvorfor han aldrig så fakturaen. Som han husker det, betalte han 440-450 USD for opholdet.

På det tidspunkt var han udlånt til Vagtcentralen som sagsleder. Da han kom tilbage efter ferien, sagde han til sine kollegaer, at han havde været i Afrika med T1, idet han ikke var bekendt med, at T1 havde sagt, at han havde været i Tyrkiet.

T1, A og han er stadig meget tætte venner. De ses flere gange om måneden og har blandt andet en Formel 1-klub, hvor de ser alle løb sammen. Hvis der kom en sag mod A i dag, ville han selvfølgelig ikke behandle den.

Vidnet A har forklaret blandt andet, at alle omkostninger, der afholdes på Y-sted, faktureres til hans selskab i Danmark. Derfor blev der udarbejdet en faktura, som T1 fik i forbindelse med afrejsen fra [Stedet].

I forbindelse med et voldsomt hjemmerøveri hos naboen blev hans hustru meget bekymret. Han havde ikke nogen konkret mistanke om, at gerningsmændene også havde undersøgt hans hjem. Deres hus er sikret mod indbrud, men han ville gerne drøfte forholdsregler med nogle professionelle, hvorfor han kontaktede T1. Samtidig ville han gerne takke T1 og T2, da han var glad for, at sagen mod ham var afsluttet. De havde opført sig pænt og empatisk. Han husker ikke at have tilbudt dem noget i forbindelse med besøget.

Anmeldelsen mod ham var indgivet af en afrikansk kvinde, og de kom til at tale om Afrika. Han opfordrede dem til at tage til Afrika og se den fantastiske natur, alle dyrene og det stolte afrikanske folk. Det var aldrig hans tanke, at T1 og T2 skulle betale for ophold og mad på Y-sted, men det mener han ikke, at han sagde til dem. Han husker ikke, om de talte om en chauffør i Kenya. [Bladet] ville gerne skrive en reportage om B og deres camp i Kenya. B havde hjemmefra arbejdet på at arrangere en fotoserie på Zanzibar. Det var B, der indgik aftalen med hotellet om, at de kunne bo der gratis, idet hotellet også ville nyde godt af omtalen i [Bladet].

Han mødtes senere med T1 og T2 i Øksnehallen til en rejsemesse. På det tidspunkt var han bekendt med, at T1 og T2 ville rejse til Kenya. Som han husker det, var det ham, som foreslog dem at tage med til Zanzibar.

Han kontaktede [Stedet] ved deres CEO, ..., og oplyste, at der ville komme en større delegation på syv personer. I den forbindelse har han nok nævnt, at to af personerne var politimænd. Det er i hans verden ikke ligegyldigt, hvad folk er beskæftiget med. De talte aldrig om, hvad et ophold på [Stedet] koster. Han har nået en alder og en rigdom, hvor han nyder at kunne give noget til andre mennesker, der betyder noget for ham. Foreholdt afhø-

ringsrapport af 6. juli 2016, side 4, 4. afsnit, hvorefter han skulle have forklaret blandt andet: ” Spurgt, hvorfor afhørte gav dem opholdet i Afrika, forklarede afhørte, at han havde lyst til at give dem en gave, idet han synes, at det arbejde, samfundet pålægger politiet, er hårdt og skidt.”, forklarede han, at det var korrekt gengivet.

Han vil betegne T1 og T2 som gode venner. De ser ofte Formel 1-løb sammen og ses privat sammen med deres familier. De blev hurtigt gode venner, da de talte åbent om deres personlige problemer og andre ting, som bekymrede dem. Allerede efter det første møde kunne han fornemme, at de kunne blive gode venner. Inden turen til Afrika så han dem kun på messen i Øksnehallen. Han husker ikke et grillarrangement i løbet af sommeren 2015. Det er helt sædvanligt, at han inviterer sine venner med på [Stedet]. Han har en tendens til at give sine bekendte øgenavne alt efter hvilken profession, de har.

Vidnet C har forklaret blandt andet, at det er hans opfattelse, at T1 og T2s håndterede efterforskningen mod A meget professionelt, men han fik fornemmelsen af, at de havde fælles interesser med A. Det var dog ikke noget, som fik ham til at overveje at tage dem af sagen. Han deltog ikke i afhøringen af A og er ikke bekendt med, hvor mange gange han blev afhørt.

Det var først efterfølgende, at han blev bekendt med, at T1 og T2 var ude og besigtige sikkerhedsforholdene hos A. Det ville almindeligvis være en opgave for den forebyggende enhed i ... Politi. Det er på ingen måde en opgave for afdelingen for organiseret kriminalitet eller for personfarlige sager. Det er lederen, der beslutter, hvem der mest hensigtsmæssigt udfører en given opgave. Han har før hørt, at T1 og T2 var inviteret til en grillaften hos A. Som han husker det, var det før, de rejste til Afrika.

Under den samtale han havde med T1, dagen inden de rejste til Afrika, nævnte T1 ikke, at han var blevet gode venner med A. T1 oplyste, at han skulle rejse sammen med T2, og han svarede, at han håbede, at det ikke havde noget med A at gøre. Han frarådede T1 at tage af sted. Det var vigtigt for T1, at kollegerne i øvrigt ikke vidste, at han tog til Afrika med T2 og A. T2 var på tidspunktet for rejsen udlånt til en anden afdeling. Han bekendt sagde T2 ikke til de andre kollegaer, at han skulle til - eller efter rejsen havde været i - Afrika.

Det var meningen, at sms-beskeden skulle sendes til T1s mobil. Han havde to numre på T1 og havde tidligere benyttet begge numre. Han rykkede ikke T1 for svar. Ingen af kollegaerne kunne få fat i T2 i forbindelse med en spil-aften, og de var bekymret for ham. Det var ikke nogen hemmelighed, at T2 var på ferie, og det fremgik måske også af deres interne telefonbog. Det, der var hemmeligt, var, at de var taget til Afrika. Han var ked af, at T1 fortalte ham om rejsen, og han fik det indtryk, at T1 derved ”placerede aben på hans skuldre” for at lette sin egen dårlige samvittighed. Det var hans opfattelse, at det var moralsk og etisk forkert, at T1 og T2 rejste til Afrika med A, og han rådførte sig derfor med nogle kollegaer med hensyn til, hvordan han skulle håndtere sin viden. T1 var en personlig god ven, og han havde mange betænkeligheder ved at anmelde ham. De andre sms-beskeder, som han skrev til T1 var almindelige beskeder mellem venner, og han opfattede det sådan, at han på det tidspunkt havde skrevet det, som var nødvendigt. Han overvejede ikke at sende de andre sms-beskeder til sin kollega i politiet, da beskederne efter hans opfattelse ikke indeholdt noget, der var af betydning for efterforskningen.

Vidnet E har forklaret blandt andet, at enten han, hans kollega, ..., eller deres CEO i Nairobi, ..., skal godkende, at der ydes rabat efter deres interne retningslinjer. Hvis A har venner med til [Stedet], ydes der oftest rabat. Det er A selv, der kontakter ..., hvis han planlægger at besøge [Stedet] sammen med nogle venner. De skal bruge navne på de pågældende, når de booker opholdet. Et normalt ophold i [Stedet] inkluderer to safarier og tre måltider om dagen. Når A har sine venner med, er der oftest flere aktiviteter. Hvis det er studerende, der opholder sig i [Stedet], betaler de alene et beløb, der svarer til udgifterne til mad. Forevist reservation summary af 22. oktober 2015 vil han umiddelbart mene, at der alene er taget betaling for transfer. Han ved ikke, om beløbet på 13.416 USD svarer til omkostningerne for hele selskabet.

November måned er typisk deres lavsæson. Der kan være dage, hvor de ikke har nogen gæster. I november måned kan man også få flybilletter til halv pris. Man vil kunne få en returbillet til 240-250 USD i lavsæsonen.

Der er ikke noget usædvanligt ved, at der opgives kaldenavne på de gæster, som sammen med A besøger [Stedet].

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter bevisførelsen lægges det til grund, at begge de tiltalte deltog i afhøringen af A den 18. september 2014 i forbindelse med den sigtelse for menneskehandel, der var rejst mod A, og at A enkelte gange kontaktede de tiltalte telefonisk i løbet af december 2014 for at høre til sagen, hvor der skete endelig påtaleopgivelse den 9. februar 2015. Det lægges endvidere til grund, at A på ny kontaktede de tiltalte i marts 2015, da hans nabo havde været udsat for et hjemmerøveri, og da han gerne ville takke de tiltalte for, dels at sagen mod ham var afsluttet, dels at de tiltalte havde opført sig pænt og empatisk. De tiltalte besøgte herefter A, hvor han i løbet af det 2-3 timer lange besøg foreslog de tiltalte, at de kunne besøge Y-sted i Kenya, som han ejer. A har forklaret, at det var hans tanke, at de tiltalte ikke skulle betale for opholdet, hvilket han dog ikke udtrykkeligt gav udtryk for. Endelig lægges det til grund, at de tiltalte den 7. april 2015 købte flybilletter til Nairobi, Kenya, uden samtidig at booke hotelophold.

På denne baggrund lægger landsretten til grund, at det var mødet med A i marts 2015, der førte til, at de tiltalte kort tid derefter købte flybilletter til Nairobi.

På grundlag af reservation summary fra Y-sted til T1 og den af A afgivne forklaring lægger landsretten til grund, at de tiltalte alene betalte 666 USD, svarende til omkostningerne til transport til og fra Nairobi, og at de hverken betalte for selve opholdet på [Stedet] - måltider inkl. drikkevarer, safariture eller helikoptertur, der derfor var en gave fra A.

Det lægges som ubestridt endvidere til grund, at de tiltalte heller ikke betalte for hotelopholdet på Bluebay Beach Resort på Zanzibar. Efter forklaringerne lægges det yderligere til grund, at A og B selv fik opholdet foræret af hotellet mod, at B medvirkede i en artikel i [Bladet] og dermed til markedsføring af hotellet, og at det var A og B, der inden afrejsen fra Danmark inviterede de tiltalte med til Zanzibar i forlængelse af opholdet på [Stedet], hvorved de tiltalte også fik adgang til vederlagsfrit at overnatte på hotellet.

Landsretten finder, at de tiltalte derved modtog en gave eller anden fordel.

Der findes ikke grundlag for at tilsidesætte opgørelsen af værdien af det modtagne, hvis samlede værdi dermed udgjorde 26.661 kr.

Efter de tiltaltes egne forklaringer og As forklaring lægges det til grund, at de tiltalte og A i tiden mellem besøget i marts 2015 og afrejsen til Nairobi i november 2015 alene havde

begrænset kontakt. A har endvidere forklaret, at det først var under og efter rejsen, at han og de tiltalte udviklede et venskab. På den baggrund finder landsretten, at gaverne fra A til de tiltalte ikke eller ikke i det væsentlige blev givet alene på grund af et allerede udviklet venskab mellem dem, men havde sammenhæng med de tiltaltes deltagelse i efterforskningen af sagen mod A. Landsretten finder herefter og henset til værdien af gaverne, at det var uretligt, at de tiltalte modtog gaverne fra A.

På denne baggrund og henset til den tidsmæssige sammenhæng mellem den endelige påtaleopgivelse i februar 2015 i sagen mod A og de tiltaltes besøg hos A i marts 2015, der førte til, at de tiltalte købte flybilletter til Nairobi i april 2015, finder landsretten, at de tiltalte, allerede da de købte flybilletterne, må have anset det for overvejende sandsynligt, at de – således som det også var As hensigt – ville få opholdet på Y-sted på særligt favorable vilkår, hvilket blev bekræftet ved deres afrejse fra [Stedet], og at dette havde sammenhæng med deres deltagelse i den afsluttede efterforskning af sagen mod A.

Tilsvarende må de tiltalte have anset det for overvejende sandsynligt på det tidspunkt, hvor de fik besked om, at de ikke skulle betale for det første hotelophold på Zanzibar, at der var tale om en gave eller anden fordel, der også havde sammenhæng med deres deltagelse i den afsluttede efterforskning af sagen mod A.

De tiltalte findes herefter skyldige i overtrædelse af straffelovens § 144 i overensstemmelse med den rejste tiltale.

Straffen findes passende at kunne fastsættes til fængsel i 20 dage.

Landsretten har ved strafudmålingen på den ene side lagt vægt på sagens karakter og gavernes værdi og på den anden side lagt vægt på, at der er tale om efterfølgende modtagelse af gaver eller anden fordel, at de tiltalte ikke i øvrigt har udført pligtstridige handlinger, og at de tiltalte ikke bestrider ledende stillinger i politiet.

Fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år som nedenfor bestemt, jf. straffelovens § 56, stk. 1 og 2, uden vilkår om samfundstjeneste. Der er i den

forbindelse lagt vægt på de tiltaltes særdeles gode personlige forhold og deres mere underordnede stillinger i politiet.

T h i k e n d e s f o r r e t :

T1 straffes med fængsel i 20 dage.

Fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år fra landsrettens dom på betingelse af, at tiltalte i prøvetiden ikke begår nyt strafbart forhold.

T2 straffes med fængsel i 20 dage. Fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år fra landsrettens dom på betingelse af, at tiltalte i prøvetiden ikke begår nyt strafbart forhold.

De tiltalte skal betale de dem vedrørende sagsomkostninger for landsretten.